

Høringsuttalelse – innspill mot plassering av Fensfeltet mineralpark ved Bærevann

Jeg er oppvokst i Nome kommune og vurderer å flytte tilbake etter endt utdanning. Derfor ønsker jeg å fremme innspill i høringen om plasseringen av Fensfeltet mineralpark.

Kommunen har i sin strategi for Fensfeltet vektlagt at utvikling skal skje på en demokratisk, åpen og transparent måte. Jeg syns derfor det er fint at kommunen åpner for høring, og håper at alle innspill blir tatt til betraktning.

Nome kommune har brukt flere millioner på å foreta en konsekvensutredning utført av fagpersoner. Selv om en slik utredning ikke er lovpålagt, kan den ikke bli stående som en formalitet. Jeg anser det som viktig at kommunen tar hensyn til resultatene.

I kommunens arealstrategi fremgår det at kommunen skal jobbe for «minst mulig negative konsekvenser for klima, miljø og sikkerhet». Bærevann-området består av gammelskog, myrer og leveområde for truede og rødlistede arter. Konsekvensutredningen vurderer Bærevann-området som «**kritisk negativt**» for naturmangfoldet.

Naturmangfoldloven forplikter forvaltningen til å bevare biologisk, landskapsmessig og geologisk mangfold gjennom bærekraftig bruk, jf. § 4, jf. § 5. Kommunen har dermed ikke bare et ansvar overfor innbyggerne, men også etter sentral lovning. Videre vises det til minerallovens formål om å sikre samfunnsmessig forsvarlig forvaltning og bruk av mineralressursene, i samsvar med prinsippet om bærekraftig utvikling.

Konsekvensutredningen vurderer Bærevann som det minst egnede alternativet for lokalisering av mineralparken. En utbygging kan derfor tenkes å komme i konflikt med både naturmangfoldloven, mineralloven og kommunens egen arealstrategi.

En utbygging vil også innebære deponering av store masser. Ifølge konsekvensutredningen medfører dette en risiko for avrenning av forurensede stoffer til nærliggende vassdrag. Slik som det vernede Herrevassdraget. Min bekymring er at avrenningen videre kan nå Norsjø, som er en sentral drikkevannskilde for store deler av Nome. Selv med mulige avbøtende tiltak vurderes konsekvensene som «**kritisk negativt**», og utredningen understreker at kunnskapsgrunnlaget om forurensning og vannbehandling er begrenset. Etter mitt syn er det viktig at risikoen ved å legge mineralparken ved Bærevann ikke bagatelliseres.

Prosjektets omfang er også betydelig. Mineralparken, inkludert deponi, vil dekke rundt **4000 mål**. Dette tilsvarer omtrent en og en halv gang størrelsen av Herøya. REN argumenterer imidlertid for et areal på 2500 mål, ved å skille kontorer fra fabrikk. Dette fremstår vanskelig å forene med mineralstrategiens definisjon av en «grønn mineralpark», der deponi og industri skal ligge samlet.

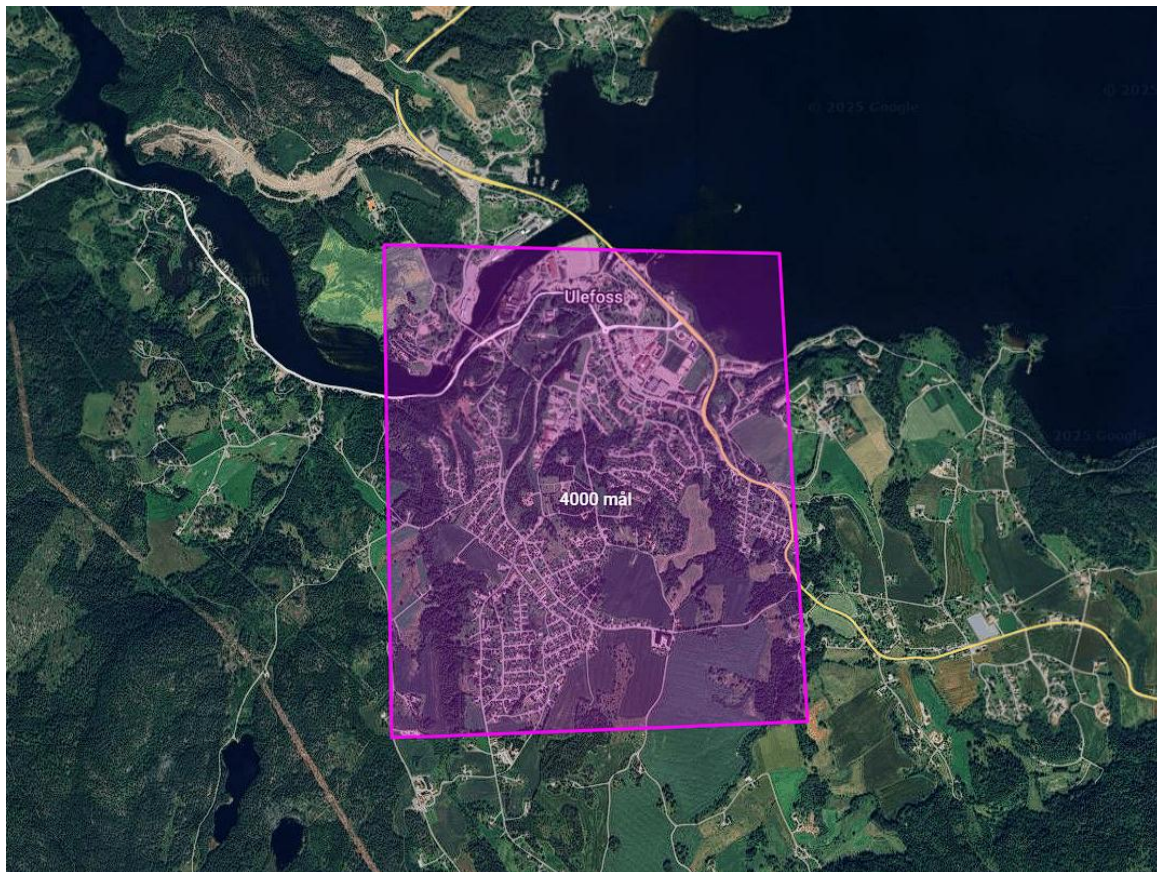
For å sette perspektiv på hvor stort område det er tale om, har jeg lagt ved en illustrasjon. Her er 4000 mål tegnet inn over Ulefoss sentrum. Arealet dekker hele sentrum, og vel så det. Jeg håper en slik illustrasjon kan bidra til å synliggjøre hvor omfattende inngrep som er planlagt.

I tillegg til det store arealet vil deponiene kunne bli opptil 205 meter høye. Dette vil medføre synlige og massive inngrep i landskapet. Uberørt natur og skogsområder vil måtte vike for et massivt industriområde, synlig på lang avstand. Konsekvensutredningen peker dessuten på at det mest sannsynlig vil være behov for å utvide tiltaksområdet i fremtiden. Utredningen legger til grunn at Bærevann har begrenset mulighet for utvidelse av areal, på grunn av fredede naturområder på flere kanter. Dette reduserer området egnethet ytterligere.

Saken engasjerer bredt i befolkningen, også blant unge og potensielle tilbakeflyttere. I min egen aldersgruppe er det flere som vurderer å flytte tilbake til Nome, men jeg har enda ikke hørt om noen som vil flytte tilbake for å jobbe i gruvevirksomheten. Snarere tvert imot opplever jeg at mange revurderer tilbakeflytting på grunn av prosjektets omfang. En så omfattende utbygging vil kunne gjøre kommunen mindre attraktiv for både dagens innbyggere og fremtidige generasjoner. Nome har nå muligheten til å lytte til den yngre generasjonen, og høre på innspill fra dem.

Nome kommune har et ønske om at hele samfunnet skal få nytte av verdiene som kan skapes i Fensfeltet, og dette støtter jeg. Imidlertid fremstår det som at gevinstene ved en utbygging ved Bærevann primært vil tilfalle gruveselskapene, og ikke lokalsamfunnet. Jeg stiller dermed spørsmål ved hvordan kommunen kan forsvare å velge dette alternativet i lys av utredningene og de langsiktige konsekvensene.

Jeg oppfordrer kommunen til å lytte til alle innspill i prosessen, også fra potensielle tilbakeflyttere. For meg er det viktig at avgjørelser tas på bakgrunn av faglige råd, og med lokalsamfunnets beste som mål – ikke utbyggenes interesser. Dette er avgjørende for å sikre at beslutningen tar hensyn til miljø, lovverk, lokalsamfunn og fremtidig livskvalitet i Nome

Med vennlig hilsen

Mone Dahlseng Langeland